

PRITARTA
Kupiškio rajono savivaldybės tarybos
2018 m. kovo d. sprendimu Nr. TS-

PATVIRTINTA
Kupiškio rajono savivaldybės viešosios
bibliotekos direktoriaus 2018 m. kovo d.
įsakymu Nr. V-

KUPIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS VIEŠOSIOS BIBLIOTEKOS 2018-2020 METŲ STRATEGINIS PLANAS

Misija – modernių, prieinamai išdėstytų rajone padalinių sistema, skatinanti žinių visuomenės raidą, užtikrinanti teisę į informaciją, raiškos laisvę, suteikianti lygias galimybes kiekvienam rajono gyventojui naudotis bibliotekos informaciniais ištekliais, tenkinanti kultūrinius, rekreacinius ir savišvietos poreikius.

Mūsų biblioteka – Jūsų mokymosi, tobulėjimo, informacijos ir laisvalaikio galimybė.

I SKYRIUS SITUACIJOS ANALIZĖ

1.1. Išorinės aplinkos analizė

Kupiškio rajono savivaldybės viešoji biblioteka yra savivaldybės biudžetinė įstaiga, juridinis asmuo. Bibliotekos veiklą reglamentuoja Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, Bibliotekos nuostatai, Lietuvos Respublikos bibliotekų įstatymas, kiti Lietuvos Respublikos teisės aktai.

Teisiniai veiksniai

Vykstant visuomeniniams ir ekonominiams pokyčiams, keičiantis Lietuvos informacijos ir kultūros politikai, bibliotekos pradėjo naują savo raidos etapą. Keičiantis bibliotekų vaidmeniui visuomenėje, kinta ir visuomenės požiūris į jas, joms keliama nauji reikalavimai. Vienas svarbiausių strateginių kultūros politikos tikslų – sukurti valstybėje žinių visuomenę - „Valstybės ilgalaikės raidos strategijoje“ įteisintas kaip ilgalaikis ir pirmasis valstybės raidos prioritetas. Bibliotekos – pagrindinės kultūros įstaigos, kurių tiesioginė pareiga – aprūpinti vietos bendruomenę reikiama informacija, kaupti universalų spaudinių ir kitų dokumentų fondą, tenkinti visas vartotojų grupes – taigi būti demokratiškiausia visuomenės institucija. Lietuvos viešosios bibliotekos užtikrina ir įtvirtina išraiškos ir intelektualiąją laisvę, yra bendruomenės informacijos ir kultūros centrai, rinkos sąlygomis sudarantys galimybę nemokamai naudotis sukauptomis žiniomis, bendrauti, lankyti kultūros renginius.

Lietuvos pasirinktos demokratinės plėtros ir informacinės bei žinių visuomenės kūrimo kryptys tiesiogiai siejasi su bibliotekos misija: sukurti lygias galimybes visiems visuomenės nariams naudotis informacijos ištekliais, dalyvauti išsilavinusios visuomenės kūrime.

Savivaldybės viešoji biblioteka siekia plėtoti veiklą pagal Lietuvos Respublikos bei ES gaires (2014–2020 m. Europos Sąjungos struktūrinių fondų investicijų veiksmų programa) pagal kurias tradicinė biblioteka transformuojama į modernią biblioteką: Lietuvos strategija „Lietuva 2030“, Lietuvos kultūros politikos kaitos gairėmis, Lietuvos Respublikos bibliotekų įstatymu, Bibliotekų renovacijos ir modernizavimo 2003-2013 metų programa, naujo 2014-2020 m. finansavimo laikotarpiui, regionų kultūros plėtros 2012-2020 metais programa, Lietuvos kultūros paveldo skaitmeninimo koncepcija, Valstybinė švietimo 2013–2022 metų strategija, Lietuvos Respublikos Neformaliojo suaugusiųjų švietimo įstatymo pakeitimo įstatymu, Europos Komisijos

komunikatu Europos Parlamentui, tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų ir regionų komitetams ir atsižvelgia į Naujoviškos viešosios bibliotekos gaires bei Viešųjų bibliotekų paslaugų plėtra: IFLA ir UNESCO gaires, Lietuvos Respublikos Kultūros ministerijos parengtas Bibliotekų valdymo tobulinimo rekomendacijas.

Kupiškio rajono savivaldybės dokumentai, kuriuose numatytos bibliotekos veiklos kryptys: Kupiškio viešosios bibliotekos ir jos padalinių struktūrinių pertvarkymų 2017-2020 planas, parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos parengtomis Bibliotekų valdymo tobulinimo rekomendacijomis;

Kupiškio rajono savivaldybės strateginis veiklos 2018–2020 metų planas bei Kupiškio rajono plėtros iki 2020 m. strateginis planas.

Ekonominiai veiksniai

Valstybės ekonominė ir socialinė padėtis tiesiogiai veikia Kupiškio rajono gyventojų dalyvavimą kultūriniame gyvenime bei kultūrinių produktų vartojimą. Kupiškio viešosios bibliotekos veiklos efektyvumas tiesiogiai priklauso nuo finansinių išteklių, proporcingo ir tikslingo finansavimo, gaunamo iš valstybės ir savivaldybės biudžetų. Biblioteka finansuojama iš kelių šaltinių: Kupiškio rajono savivaldybės skiriami asignavimai, valstybės lėšos dokumentams įsigyti, specialiųjų programų bei projektų lėšos.

Ribotos gyventojų finansinės galimybės formuoja didesnę nemokamų kultūrinių bei informacinių paslaugų poreikį, tačiau šiuolaikinėms komunikacijos priemonėms ir technologijos sparčiai tobulėjant bibliotekos turima technologinė įranga nebeatitinka išaugusių reikalavimų – modernizavimas ir nuolatinis atnaujinimas išlieka svarbiu veiksniu atliepiant augančius lankytojų poreikius. Išlaikant aukštą bedarbių lygį rajone bibliotekos tampa institucija, kuri gali pasitarnauti neturinčių darbo žmonių užimtumui ir savišvietos poreikiams tenkinti, žalingų įpročių prevencijai ir bendrakultūrinių kompetencijų ugdymui. Biblioteka plečia savo siūlomų paslaugų pasiūlą, nuolat tiria jų poreikį atsižvelgdama į gyventojų ekonomines galimybes. Vis dėl to, dar lėtai atnaujinamas dokumentų fondas, trūksta lėšų šiuolaikinėms informacinėms technologijoms įsigyti bei atnaujinti, patalpoms renovuoti, jauniems specialistams pritraukti, išlaikyti bei skatinti.

Biblioteka aktyviai dalyvauja įvairiuose projektuose papildomam finansavimui veikloms jose, tačiau nedidėja Kupiškio rajono savivaldybės galimybės finansiškai palaikyti šias iniciatyvas, įnešti reikalingą indėlį. Darbuotojų darbo užmokesčio kėlimas, optimalus išteklių naudojimas išlieka svarbiu prioritetu.

Socialiniai veiksniai

Kupiškio viešoji biblioteka yra kultūros, švietimo ir informacijos įstaiga teikianti paslaugas visų socialinių ir amžiaus grupių vartotojams. Svarbiausi socialiniai veiksniai įtakojantys bibliotekos veiklą yra:

- Aktyvus emigracijos procesas ir nuolat mažėjantis gyventojų skaičius rajone. Mažėjantis vaikų skaičius ir su tuo susijęs mokyklų mažėjimas.

- Spartus gyventojų senėjimas.

- Augantis socialiai pažeidžiamų visuomenės narių skaičius ir didėjanti socialinė atskirtis, aukštas nedarbo lygis.

- Visuomenės vertybių kaita – vartotojiškų nuostatų dominavimas, dvasinių vertybių nuvertėjimas.

- Gyventojai nepakankamai domisi kultūra ir skaitymu. Skaitymą pakeičia televizija, internetas, kitos šiuolaikinės informacinės technologijos.

- Nepakankami vertinama bibliotekos reikšmė visuomenės gyvenimui, jos poveikis informacinės visuomenės plėtrai.

- Maži bibliotekininkų atlyginimai, įtakojantys kvalifikuotų ir motyvuotų specialistų stoką.

- Dėl kaimo vietovėse susiaurėjusio ar visai sunykusio viešųjų institucijų tinklo (pertvarkomos mokyklos, kultūros centrai, pašto skyriai, ambulatorijos) bibliotekų erdvė tampa vos

ne vienintele vieša vieta bendruomenės bendravimo, informaciniais, kultūriniais poreikiais tenkinti.

Šiuolaikinės viešosios bibliotekos gairės apibrėžtos *UNESCO Viešųjų bibliotekų manifestu 1994*. Laisvos prieigos prie informacijos internete principai deklaruojami *IFLA Interneto manifeste*.

Svarbus dokumentas, darantis įtaką bibliotekos veiklai yra *Regionų kultūros plėtros 2012–2020 metų programa* kurios paskirtis – nustatyti regionų kultūros plėtros prioritetines kryptis, sudaryti sąlygas kultūros prieinamumui ir sklaidai, didinant regionų patrauklumą vietos bendruomenėms, bei Kupiškio strategija iki 2020 m.

Rajono bibliotekose sudarytos sąlygos viešai prieigai prie informacijos ir interneto visų socialinių ir amžiaus grupių žmonėms. Yra atskiros programos, skirtos naudotis neįgaliesiems, turintiems regėjimo sutrikimų. Viešoji interneto prieiga, skaitmeninio raštingumo skatinimas, mokymosi visą gyvenimą palaikymas yra bibliotekos veiklos kryptys, kuriančios prielaidas spartesniam perėjimui į žinių ekonomiką ir žinių visuomenę. Įgyvendinami socialinę atskirtį mažinantys, savanorystę skatinantys projektai. Plečiantis bibliotekų veiklų sampratai, nuolat tiriant gyventojų poreikius, atsiranda vis daugiau naujų paslaugų.

Technologiniai veiksniai

Nuolat kintančių tobulėjančių technologijų įtaka lemia naujų bibliotekos paslaugų atsiradimą, jų įsigijimo poreikį, prieinamumą rajono gyventojams ir plėtrą. Biblioteka dėl nuolatinio dalyvavimo įvairių fondų bei programų finansuojamų projektų konkursuose, dėl palankių rajono valdžios sprendimų ir palaikymo nors pamažu, bet nuosekliai gerina materialinę bazę, apsirūpina šiuolaikinėmis technologijomis, taip sudarydama sąlygas geresniam rajono gyventojų bibliotekiniam aptarnavimui, spartesniems kūrybiniais procesams.

Pastaruoju metu sparčiai besivystančios informacinės technologijos sudaro palankias sąlygas tobulinti bibliotekos vykdomas funkcijas. Bibliotekoje naudojama Lietuvos integralios bibliotekų informacinės sistemos (LIBIS) programinė įranga pagerino ir išplėtė informacijos pateikimo vartotojams galimybes, leido kompiuterizuoti daug darbo sąnaudų reikalaujančius bibliotekinius, bibliografinius, statistinius ir kt. procesus.

Rajono bibliotekos pakankamai aprūpintos naujomis informacinėmis technologijomis ir šiuo metu atitinka sparčiai augančius vartotojų poreikius naudotis kompiuteriais ir internetu. Bibliotekos darbuotojai teikia informaciją apie prieinamas paslaugas ir mokymosi programas, padeda gyventojams rasti ir gauti e. valdžios paslaugas, padeda išmokti naudotis kompiuteriu ir internetu. Kompiuterizuoti visi viešosios bibliotekos padaliniai. Tačiau technologijoms sparčiai tobulėjant ir tampant prieinamoms daugeliui gyventojų (išmaniųjų įrenginių plėtimas) labai sumažino fizinių lankytojų skaičių bibliotekoje. Dėl besitęsiančių bibliotekos remonto darbų ir persikėlimo į kitas patalpas sutriko įprastas bibliotekos darbo ritmas, daliai gyventojų buvo apsunkintas bibliotekos paslaugų prieinamumas.

Rajono bibliotekoje, įrengta 45 kompiuterizuotos darbo vietos darbuotojams ir 64 kompiuterizuotos darbo vietos skaitytojams su prieiga prie interneto.

Įrengta knygų grąžinimo dėžė.

Teikiamos dokumentų kopijavimo, spausdinimo, skenavimo, įrašymo paslaugos.

Įrengta knygų mainų lentyna.

1.2. Vidinės aplinkos analizė

Teisinė bazė

Kupiškio viešoji biblioteka yra juridinis asmuo, pavaldus steigėjui- Kupiškio rajono savivaldybės Tarybai. Bibliotekos veikla grindžiama Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos tarptautinėmis sutartimis, Lietuvos Respublikos bibliotekų įstatymu, Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymu, Lietuvos Respublikos DK ir kitais teisės aktais, Kupiškio rajono savivaldybės tarybos sprendimais bei potvarkiais, Kupiškio rajono savivaldybės tarybos 2017 m. lapkričio 9 d. sprendimu Nr. TS-258 patvirtintais bibliotekos nuostatais, 2017 m. rugpjūčio 31 d. sprendimu Nr. TS-234 Kupiškio rajono savivaldybės viešosios bibliotekos ir jos padalinių struktūrinių pertvarkymų 2017-2020 metų planu.

Darbo tvarką bibliotekoje apibrėžia Kupiškio viešosios bibliotekos vidaus darbo tvarkos

taisyklės. Viešosios bibliotekos skyrių, padalinių tikslai, uždaviniai, funkcijos, teisės ir pareigos įteisintos skyrių nuostatuose, darbuotojų pareigos ir teisės – pareigybių aprašymuose.

Bibliotekoje veikiančių komisijų, bibliotekos tarybos veiklą reglamentuoja jų nuostatai. Bibliotekos vartotojų aptarnavimą reglamentuoja Naudojimosi biblioteka taisyklės, Vieningo skaitytojo pažymėjimo taisyklės, Naudojimosi kompiuteriais ir internetu taisyklės.

Mokamos paslaugos teikiamos vadovaujantis Kupiškio rajono savivaldybės tarybos 2016 m. balandžio 28 d. sprendimu Nr. TS-142 patvirtintu Kupiškio viešosios bibliotekos teikiamų paslaugų sąrašas ir kainos.

Dokumentai saugomi vadovaujantis Bibliotekų fondo apsaugos nuostatais.

Kasdieninė bibliotekos veikla organizuojama remiantis Viešosios bibliotekos direktoriaus įsakymais bei tvarkomis.

Biblioteka vykdo visus reikalavimus, nustatytus galiojančiuose bibliotekų veiklą reglamentuojančiuose dokumentuose ir privalomuose taikyti standartuose.

Organizacinė struktūra

Kupiškio viešosios bibliotekos organizavimo ir valdymo bendruosius principus nusako Bibliotekos nuostatai. Bibliotekos darbuotojai į darbą priimami ir atleidžiami Lietuvos Respublikos darbo kodekso ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka. Bibliotekos organizacinę struktūrą sudaro:

Viešoji biblioteka:

Direktorius

Skyriai:

Išteklių valdymo ir bendrųjų reikalų skyrius;
Kraštytyros ir edukacijos skyrius;
Lankytojų aptarnavimo skyrius.

Padaliniai ir punktai mieste ir kaime:

Subačiaus miesto padalinys;
Antašavos kaimo padalinys;
Adomynės kaimo padalinys;
Alizavos kaimo padalinys;
Juodpėnų kaimo padalinys;
Skapiškio padalinio Laičių skaitytojų aptarnavimo
punktas;
Lukonių kaimo padalinys;
Noriūnų kaimo padalinys;
Naivių kaimo padalinys;
Palėvenėlės skaitytojų aptarnavimo punktas;
Rudilių kaimo padalinys;
Salamiesčio kaimo padalinys;
Skapiškio kaimo padalinys;
Šepetos kaimo padalinys;
Šimonių kaimo padalinys;
Virbališkių kaimo padalinys;

Viešąją ir rajono bibliotekas padalinius ir punktus administruoja bibliotekos direktorius.

Žmogiškieji ištekliai

2017 metų pabaigoje rajono bibliotekose dirbo 46 darbuotojai, iš kurių 37 – profesionalūs bibliotekiniai, 5 kvalifikuoti specialistai ir 4 techniniai darbuotojai. Pusė profesionalių bibliotekininkų turi aukštąjį pasirengimą darbui, 30 turi aukštesnįjį profesinį išsimokslinimą. Bibliotekininkai nuolat kelia savo kvalifikaciją ir profesinio pasirengimo lygį mokymuose, seminaruose, pasitarimuose, konferencijose, kompiuterinio raštingumo kursuose ir kt. Kvalifikaciją per 2017 metus kėlė 17 bibliotekininkų ir kvalifikuotų specialistų- tai sudaro 45% visų darbuotojų.

Kadangi vienas svarbiausių bibliotekos uždavinių yra nuolat kintančių visuomenės informacijos ir žinių poreikių tenkinimas, o tinkamą šio uždavinio vykdymą lemia darbuotojų kvalifikacija, jų žinios ir gebėjimai, vis didesnis dėmesys skiriamas darbuotojų profesiniam ugdymui.

Dideli poslinkiai bibliotekoje įvyko įdiegus naujas technologijas, kurios sąlygojo kompiuterinio raštingumo plėtrą, įvairios programinės įrangos įsisavinimo būtinybę. Bibliotekos darbuotojai ne tik dirba su specialia bibliotekoms skirta LIBIS programa, tobulina paieškos internete įgūdžius, bet ir moko bibliotekos vartotojus naudotis informacinėmis technologijomis (kompiuteriais, skaityklėmis ir kt.) Per pastaruosius 3 metus visi darbuotojai tobulino šios srities žinias kursuose.

Siekiant išlaikyti tinkamą specialistų kvalifikaciją ir tobulinti jų gebėjimus, pagal galimybes, biblioteka sudaro specialistams sąlygas sekti naujoves, dalyvauti konferencijose, seminaruose ir kursuose už bibliotekos ribų. Per metus vidutiniškai 36 darbuotojų kelia kvalifikaciją Lietuvos ir užsienio šalių bibliotekose.

Rajono bibliotekose organizuojama daug renginių, kompiuterinio raštingumo mokymų, tradiciniu ir elektroniniu būdu atsakoma į užklausas. Viešojoje bibliotekoje pildoma lokali kompiuterinė periodinių leidinių straipsnių bazė. Bibliotekininkai rengia ir įgyvendina projektus, vykdo leidybinę veiklą. Labai svarbi veiklos sritis - dokumentų skaitmeninimas ir rankraštyno tvarkymas elektroninėse duomenų bazėse.

Planavimo sistema

Bibliotekos veikla organizuojama vadovaujantis Kupiškio rajono savivaldybės 2018-2020 m. strateginiu planu bei Kupiškio rajono plėtros iki 2020 m. strateginiu planu, dviejų metų laikotarpiui rengiamu bibliotekos strateginiu veiklos planu, patvirtintu teisės aktų nustatyta tvarka, metiniais veiklos planais.

Technologiniai ištekliai

Rajone kompiuterizuotos visos bibliotekos. Gyventojams nemokamai prieinamas internetas. Spartus informacijos gausėjimas ir technologiniai pokyčiai ir bibliotekos paslaugų srityje. Šalia tradicinių bibliotekos paslaugų rajono gyventojams teikiamos dokumentų kopijavimo, spausdinimo, skenavimo ir kitos elektroninės paslaugos. Bibliotekos specialistai moko vartotojus naudotis naujomis informacijos technologijomis.

Viešojoje bibliotekoje kuriamos ir teikiamos elektroninės paslaugos. Įgyvendintas testinis projektas „Bibliotekos pažangai-2“. Sukurtas ir naujais analiziniais aprašais pildomas elektroninis katalogas. Veikia Komplektavimo, Katalogavimo, Skaitytojų aptarnavimo, Skaitytojų kontrolės, Skaitytojų registracijos, Tarpbibliotekinio abonemento posistemiai, elektroninė paslauga „Klausk bibliotekininko“. Viešojoje bibliotekoje kuriama lokali kompiuterinė periodinių leidinių straipsnių bazė, įrašai eksportuojami į NBDB. Viešojoje bibliotekoje yra galimybė pasinaudoti elektroninėmis skaityklėmis. Vartotojams teikiama el. teisinė informacija Teisingumo ministerijos teisinės informacijos prieigos vietoje. Sukurta prieiga prie duomenų bazių: EBSCO, LITLEX, VB suvestinio katalogo. Kompiuterizavus rajono bibliotekas, išsiplėtė el. paslaugų teikimo tinklas rajono gyventojams. Vartotojai gali naudotis Valstybinės mokesčių inspekcijos teikiamomis paslaugomis el. deklaravimo EDS sistemoje, Darbo biržos teikiama el. informacija, teikiama el. terminaluose, stenduose, segtuvuose. Sukurtas bibliotekos socialinis tinklas „FACEBOOK“. Įstaigos internetinė svetainė jau neatitinka šiuolaikinių reikalavimų- ją reikia atnaujinti atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Valstybinių ir savivaldybės įstaigų reikalavimus internetinėms svetainėms.

Finansiniai ištekliai

Biblioteka yra biudžetinė savivaldybės įstaiga. Bibliotekos pagrindinę finansinių išteklių dalį sudaro Kupiškio rajono savivaldybės ir LR Valstybės biudžeto lėšos (lėšos dokumentų įsigijimui, darbuotojų atlyginimams ir kvalifikacijai kelti, lėšos įstaigos išlaikymui ir specialiosios lėšos). Sėkmingai vykdoma projektinė ir programinė veikla. Riboti biudžetiniai asignavimai naujiems dokumentams ir duomenų bazėms įsigyti, periodikos leidiniams prenumeruoti, sutartims su internetu bei kompiuterinės įrangos priežiūros paslaugų tiekėjais sudaryti, turtui drausti ir apsaugoti, diegti padaliniuose LIBIS, kompiuterinei ir programinei įrangai atnaujinti, specialistų kvalifikacijai kelti. Bibliotekos kultūrinė šviečiamoji veikla, numatyta bibliotekos nuostatuose,

organizuojama projektinės veiklos pagrindu. Už mokamas paslaugas surinktos lėšos naudojamos paslaugų palaikymui ir plėtrai.

Papildomų lėšų biblioteka gauna iš Lietuvos Kultūros tarybos remiamų projektų, kitų programų, fizinių, juridinių asmenų paramos ir teikdama mokamas paslaugas. Finansiniai bibliotekos ištekliai negali patenkinti augančių bibliotekos poreikių, todėl prognozuojamas lėšų stygius naujoms, inovatyvioms bibliotekos funkcijoms vykdyti. Savivaldybės skiria lėšas kaimo padalinių patalpų remontui ir jų perkėlimui į mokyklų pastatus taip optimizuojant išteklius.

Materialiniai ištekliai

Bibliotekos materialiąją bazę sudaro pastatai esantys Lauryno Stuokos-Gucevičiaus a.3A ir dalis buvusių kareivinių pastato Gedimino g.53 B bei garažas Krantinės g. 28 Kupiškio mieste, baldai, bibliotekinė įranga, organizacinė technika, bibliotekos fondo dokumentai, vertingi meno kūriniai, kompiuterinė įranga bei jų tinklai, programinė įranga, komunikacinė įranga, automobilis. Įgyvendinant Kupiškio rajono savivaldybės viešosios bibliotekos ir jos padalinių struktūrinių pertvarkymų 2017-2020 metų planą, daugelyje rajono bibliotekų pagerėjo materialinės sąlygos: suremontuotos Šimonių, Adomynės, Lukonių padalinių patalpos, atlikta įvairių remonto darbų kituose padaliniuose, visos bibliotekos aprūpintos kompiuterine technika. Siekiant optimizuoti ir geriau panaudoti turimus išteklius, Noriūnų ir Alizavos bibliotekos numatomos perkelti į šalia esančių mokyklų pastatus.

Vyksta Kupiškio viešosios bibliotekos pastato rekonstrukcijos darbai pagal bibliotekos renovacijos techninį projektą „Kupiškio rajono savivaldybės viešosios bibliotekos pastato Kupiškyje Lauryno Stuokos-Gucevičiaus aikštėje rekonstrukcija“. Rekonstrukcijos darbai pradėti 2016 m. vasarą, projekto sąmatinė vertė 2,2 milijonų eurų, iki 2017m. gruodžio 31 dienos darbų atlikta daugiau kaip už 740 tūkstančių eurų. Nuo 2017 m. liepos mėn. biblioteka persikėlė ir veikia savivaldybės sprendimu laikinam naudojimui skirtose patalpose Krantinės g. 24 Kupiškio mieste.

Apskaitos tinkamumas

Viešoji biblioteka savarankiškai organizuoja turto ir finansinių išteklių apskaitą, vadovaudamasi „Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymu“ (2001 m. lapkričio 6 d. Nr. IX-574), Lietuvos Respublikos įstatymais, LR Vyriausybės nutarimais ir kitais teisės aktais. Apskaita yra kompiuterizuota, įdiegta biudžeto apskaitos ir mokėjimo sistema.

Bibliotekos veiklos turinio apskaitos sistema atitinka Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos nustatytus apskaitos sistemos reikalavimus.

Informacinių technologijų infrastruktūra

Bibliotekoje įdiegtas vietinis kompiuterių tinklas. Vidaus komunikacijai naudojamas elektroninis paštas ir komunikavimo sistema LYNC. 100 proc. darbuotojų darbo vietų kompiuterizuotos ir turi prieigą prie interneto. Bibliotekinių procesų organizavimui naudojamas automatizuota bibliotekų informacijos sistema LIBIS. Viešojoje bibliotekoje ir 2 padaliniuose įdiegtas LIBIS Skaitytojų aptarnavimo posistemis. Kuriamos ir plečiamos elektroninės paslaugos vartotojams. Vidaus ir išorės komunikacijai sukurta ir palaikoma bibliotekos interneto svetainė, kurią reikia atnaujinti.

Kompiuterinės technikos bei programų atnaujinimui ir palaikymui kiekvienais metais reikia papildomų lėšų.

Vidaus kontrolės sistema

Bibliotekoje veikia trijų lygių vidaus kontrolės sistema:

- Pirmasis lygmuo: bibliotekos darbuotojai atsiskaito už metų veiklos rezultatus skyrių vedėjams.
- Antrasis lygmuo: skyrių vedėjai atsiskaito už metų veiklos rezultatus bibliotekos direktoriui.
- Trečiasis lygmuo: bibliotekos administracija atsiskaito už metų veiklos rezultatus rajono savivaldybei, Lietuvos nacionalinei M. Mažvydo bibliotekai bei Kultūros ministerijai.

Bibliotekoje kiekvieną savaitę vyksta skyrių vedėjų, o kartą per mėnesį – visų darbuotojų pasitarimai, kuriuose analizuojama struktūrinių padalinių ir bendroji bibliotekos veikla, kas metai vyksta ataskaitinis darbuotojų susirinkimas, kuriame aptariami metų rezultatai, pasiekimai ir trūkumai. Biblioteka savo perspektyvą planuoja vadovaudamasi Kupiškio rajono plėtros strateginiu planu iki 2020 metų, veikloje išskylančios problemos.

Planavimo sistema

Rengiamas Kupiškio rajono savivaldybės viešosios bibliotekos strateginis planas. Vadovaujantis strategija, VB skyrių vedėjai, padalinių bibliotekų darbuotojai rengia einamųjų metų veiklos programą, rengiami mėnesio veiklos planai ir interneto svetainėse skelbiami mėnesio ir savaitės renginių planai, kasmet rengiamos pajamų ir išlaidų sąmatos, atsiskaitoma už gautų finansinių asignavimų panaudojimą.

Už bibliotekų veiklą atsiskaitoma steigėjui, rengiant metinę statistinę ir tekstinę ataskaitas – Nacionalinei Martyno Mažvydo bibliotekai. Rodikliai ir veikla stebima, analizuojama ir aptariama kas mėnesį vykstančiuose rajono bibliotekų darbuotojų pasitarimuose, VB skyrių vedėjų pasitarimuose.

Vidaus darbo kontrolė

Bibliotekos veiklą reglamentuoja bibliotekos, jos padalinių nuostatai ir darbuotojų pareigybės aprašymai. Vidaus darbo kontrolė vykdoma vadovaujantis bibliotekos direktoriaus įsakymu patvirtinta tvarka, vidaus tvarkos taisyklėmis. Viešosios bibliotekos ir jos padalinių bibliotekinio darbo kontrolė vykdoma pagal parengtą viešosios bibliotekos veiklos planavimo ir atsiskaitymo tvarką.

Bendra bibliotekų veiklos apžvalga

Išlaikomas stabilus rajono bibliotekų tinklas. Bibliotekos prieinamos visiems rajono gyventojams. Rūpinamasi atokiau nuo bibliotekų gyvenančiais, neįgaliaisiais ir senyvo amžiaus žmonėmis – jie aptarnaujami, pristatant spaudinius į namus.

Pagrindinės rajono bibliotekų veiklos kryptys susiję su bibliotekų materialinės bazės stiprinimu, modernizavimu ir kompiuterizavimo tęstinumu, lygios ir laisvos prieigos prie informacijos, kultūros išteklių, interneto užtikrinimu vaisiems rajono gyventojams. Vykdamas projekto „Bibliotekos pažangai“ įsipareigojimus, vyksta kompiuterinio raštingumo mokymai.

Nuosekliai įgyvendinama LIBIS rajone. Tęsimi darbai, kuriant rajono bibliotekų fondų sisteminių elektroninių katalogų. VB tęsimas partnerinis dalyvavimas LIBIS Analizinės bibliografijos posistemo kūrimo, nuolat siunčiant vietinės spaudos analizinius įrašus į nacionalinę bibliografijos duomenų bazę.

Kupiškio rajono bibliotekų veikla nukreipta gyventojų informaciniais, kultūriniais ir savišvietos poreikiams tenkinti. Viešojoje ir rajono bibliotekose vykdomi kultūriniai ir informaciniai projektai, organizuojami tradiciniai renginiai, vystoma edukacinė veikla, populiarinamos elektroninės paslaugos, duomenų bazės ir programos: LITLEX, EBSCO ir JAWS (akliesiems ir silpnaregiams). Vyksta NVŠ užsiėmimai, ieškoma naujų veiklos krypčių atitinkančių augančių gyventojų poreikius.

Rajono bibliotekose kaupiamas, saugomas, organizuojamas ir pateikiamas vartotojams rašytinis ir kitoks kultūros paveldas, fiksuotas įvairiose laikmenose, rengiami kraštotyros darbai.

Bendradarbiaujama su nevyriausybinėmis organizacijomis, kultūros ir švietimo įstaigomis, seniūnijomis, bendruomenėmis ir kitais bibliotekų partneriais.

Įvairiomis rašytinėmis ir elektroninėmis priemonėmis skleidžiama informacija apie rajono bibliotekų veiklą, Kupiškio kraštą, jo kultūrinę praeitį ir dabartį, žymius žmones.

Viešosios bibliotekos metodinė veikla nukreipta rajono bibliotekininkų profesionalumui, kūrybiškumui, iniciatyvumui skatinti.

Visomis minėtomis priemonėmis nuosekliai ugdomas bibliotekos vartotojas, mokantis naudotis šiuolaikinėmis informacinėmis technologijomis, lavinamas skaitytojo literatūrinis skonis.

SSGG analizė

Pavyko įgyvendinti daugumą uždavinių, numatytų 2014-2017 metų strateginiame plane: intensyviai rekataloguoti padalinių fondai, kompiuterizuotos visos rajono bibliotekos, jose įsteigti viešieji interneto prieigos taškai, vyko intensyvūs kompiuterinio raštingumo mokymai rajono gyventojams, atnaujinta programinė įranga, išlaikomi visi veikiantys interneto taškai, dalyvauta projektuose ir programose, nenutrūko tradicinių renginių organizavimas, įgyvendintos naujos idėjos, įsigytos dvi elektroninės knygų skaityklės, pasirengta viešosios bibliotekos perkėlimui į laikinas patalpas rekonstrukcijos darbų metu.

1. Stiprybės:

- 1.1. Suformuotas optimalus bibliotekos padalinių tinklas su 15 kaimų, 1 miestelių padaliniais;
- 1.2. Sparti rajono bibliotekų kompiuterizacija ir modernizacija;
- 1.3. Platus nemokamos prieigos prie interneto tinklas rajone;
- 1.4. Teikiamos tradicinės bibliotekinės ir elektroninės paslaugos, prieinamos visiems rajono gyventojams;
- 1.5. Nuolatinė projekcinė veikla;
- 1.6. Susiformavę bendradarbiavimo ryšiai su švietimo, kultūros, nevyriausybinėmis organizacijomis;
- 1.7. Rėmėjai, skyrę 2 % savo pajamų bibliotekos veikloms remti;
- 1.8. Knygų autorių, kraštiečių dovanoti spaudiniai, papildantys bibliotekų fondus;
- 1.9. Biblioteka atvira bendruomenei, teikia nemokamas kultūrinės ir informacinės paslaugas;
- 1.10. Dirba patyrę ir kvalifikuoti, nuolat tobulinantis savo kvalifikacinius gebėjimus, darbuotojai;
- 1.11. Dalyvavimas europiniuose ir respublikiniuose projektuose atveria galimybes gerinti materialinę – techninę bazę, plėsti paslaugas įvairioms bendruomenės grupėms ir tobulinti personalo administracinius gebėjimus;
- 1.12. Ugdomi bendruomenės kompiuteriniai gebėjimai, užtikrinama viešosios interneto prieigos paslauga;
- 1.13. Sukurta bibliotekos veiklos viešinimo sistema;
- 1.14. Elektroninių paslaugų gausa;
- 1.15. Gerėjanti Kupiškio viešosios bibliotekos bei jos padalinių pastatų bei patalpų būklė.

2. Silpnybės:

- 2.1. Riboti biudžetiniai asignavimai bibliotekos funkcijoms vykdyti;
- 2.2. Naujų spaudinių trūkumas. Fondų atnaujinimo problema;
- 2.3. Neženkliai prenumeruojamų duomenų bazių panauda;
- 2.4. Rajono gyventojų skaičiaus mažėjimas;
- 2.5. Naujų knygų ir periodikos trūkumas rajono bibliotekose;
- 2.6. Mažas darbo užmokestis neskatina personalo atsinaujinimo ir darbuotojų motyvacijos;
- 2.7. Mažas elektroninių dokumentų panaudojimas, neskatinamas elektroninių knygų ir išteklių naudojimas bibliotekose;
- 2.8. Neįdiegta LIBIS Skaitytojų posistemė 14 kaimo padalinių;
- 2.9. Nepakankamas bibliotekos darbuotojų užsienio kalbų mokėjimas;
- 2.10. Vyksta bibliotekos patalpų remonto darbai, trūksta modernių, šiuolaikiškų erdvių saviraiškai, bendravimui, laisvalaikio praleidimui.

3. Galimybės:

- 3.1. Elektroninis vartotojo pažymėjimas suteikia galimybę bibliotekos lankytojams naudotis šalies bibliotekų, dirbančių LIBIS programa, paslaugomis;
- 3.2. Šalies ir užsienio fondai, programos ir konkursai leidžia viešajai bibliotekai integruotis į informacinės sistemas, bibliotekų veiklą galima sparčiau modernizuoti;
- 3.3. Galimybė surasti rėmėjų, pritraukti verslo atstovus naujomis iniciatyvomis;
- 3.4. Naujų paslaugų kūrimas, prisitaikant prie kintančių vartotojų poreikių;

- 3.5. Skaitmeninio politika, kompiuterinio raštingumo mokymai, el. technologijų plėtros galimybės suteikia vartotojams naujas patogias prieigas prie informacijos;
- 3.6. VB pastato renovacija, darbo sąlygų darbuotojams gerinimas;
- 3.7. Dalyvavimas strateginėse iniciatyvose ir bibliotekų plėtros projektuose stiprina personalo kompetencijas, kelia bibliotekos prestižą;
- 3.8. Teigiamas steigėjo požiūris suteikia galimybę modernizuoti ir gerinti bibliotekų materialinę bazę;
- 3.9. Naujų informacinių bei kultūrinių bibliotekų paslaugų plėtra gyventojams ir socialiai pažeidžiamoms gyventojų grupėms;
- 3.10. Bibliotekos ir jos paslaugų matomumas ir pripažinimas bendruomenėje bei žiniasklaidoje stiprina konkurencingumą su kitomis kultūros įstaigomis;
- 3.11. Kraštotyros ir nepublikuotų dokumentų fondų skaitmeninimas ir perkėlimas į elektroninę erdvę, didina jų prieinamumą ir panaudojimą;
- 3.12. Inovacijų ir naujovių diegimas bibliotekos darbe, socialinė sanglauda ir socialiai pažeidžiamų grupių narių aptarnavimas didina bibliotekos, kaip kultūros įstaigos ir viešosios erdvės bendruomenei svarbą;
- 3.13. Aktyvus bendradarbiavimas su jaunimo organizacijomis, plečiant paslaugas jaunimui, sudarant sąlygas aktyviau naudotis bibliotekų sukauptomis vertybėmis, edukacinėmis programomis;

4. Grėsmės:

- 4.1. Nepalankūs šalies ir rajono valdžios politiniai sprendimai gali įtakoti veiklos tęstinumą ir tradicijas;
- 4.2. Fondų atnaujinimo programos santykinis mažinimas;
- 4.3. Interneto ryšio, kompiuterinės technikos išlaikymo, atnaujinimo, apsaugos kaštų problema;
- 4.4. Nepakankamas periodikos užsakymas rajono bibliotekoms dėl lėšų stokos;
- 4.5. Rajono gyventojų skaičiaus mažėjimas, emigracija į užsienį, nedarbo ir socialinės įtampos problema;
- 4.6. Sulėtėję viešosios bibliotekos pastato rekonstrukcijos darbai ir ankštos laikinosios bibliotekos patalpos gali daryti įtaką lankytojų skaičiaus mažėjimui;
- 4.7. Kompiuterinės technikos, kompiuterių tinklų susidėvėjimas, sparti technologijų kaita, kelia grėsmę tiesioginėms bibliotekų funkcijoms – neturime pakankamų galimybių laiku reaguoti į pokyčius;
- 4.8. Nedidėjančios savivaldybės lėšos periodinių leidinių įsigijimui mažina skaitomumą bibliotekose, ypač kaimo padaliniuose;
- 4.9. Prasta dalies Viešosios bibliotekos padalinių patalpų būklė, menkai šildomos padalinių patalpos mažina bibliotekų funkcionalumą ir patrauklumą;
- 4.10. Mažėjantis gyventojų, ypač vaikų ir jaunimo poreikis skaityti, didėjanti priklausomybė nuo IT ir kompiuterinių žaidimų, mažina skaitymo patrauklumą, lemia šių vartotojų grupių lankomumo mažėjimą;
- 4.11. Didėjantis darbuotojų darbo krūvis, dėl neadekvataus atlyginimo už darbą mažėjanti darbuotojų motyvacija.

II SKYRIUS

RAJONO BIBLIOTEKŲ VEIKLOS KRYPTYS 2018-2020 METAMS

Būti atvira, skatinti žinių visuomenės raidą, formuoti visą gyvenimą trunkančio mokymosi aplinką, užtikrinti teisę į informaciją, raiškos laisvę ir suteikti galimybę visiems ir kiekvienam naudotis informaciniais ištekliais, kitais bibliotekos resursais.

Prioritetinės kryptys

Rajono bibliotekų prioritetinėmis kryptimis išlieka Kupiškio rajono strateginiame plane numatytos kryptys: kurti informacinę visuomenę rajone, atnaujinant rajono bibliotekų fondus,

plėtojant informacines technologijas bei renovuoti ir modernizuoti savivaldybės viešąją biblioteką bei jos padalinius, plėsti teikiamų paslaugų pasiūlą.

2. 1. STRATEGINIAI RYŠIAI

Stiprybių panaudojimas galimybėms įgyvendinti:

Panaudoti bibliotekos darbuotojų sukaupą projektų rengimo ir valdymo patirtį užsitikrinant Vyriausybės programų ir Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų įsisavinimą bei tarptautinių projektų paramą;

Teikti valdžios institucijoms siūlymus dėl Lietuvos bibliotekų veiklos tobulinimo bei politikos.

Silpnybių mažinimas pasinaudojant galimybėmis:

Po pastato rekonstrukcijos, sudarius optimalias sąlygas fondų saugojimui ir informacinių paslaugų teikimui, racionaliau naudoti žmogiškuosius išteklius;

Pagerėjus bibliotekos finansavimui įdarbinti jaunos specialistus, skatinti kūrybiškumą, novatoriškumą ir iniciatyvą.

Stiprybių panaudojimas grėsmėms pašalinti:

Bibliotekos dalyvavimas tarptautinių organizacijų veikloje ir jų vykdomuose projektuose padės tobulinti informacines paslaugas.

Finansuojamų Europos Sąjungos ir kitų šaltinių projektų vykdymo laikotarpiu sukurta infrastruktūra bus naudojama informacinėms paslaugoms plėtoti.

Įsigyjant daugiau duomenų bazių bus racionaliau naudoti asignavimai fondų įsigijimui.

Silpnybių pašalinimas grėsmėms sumažinti:

Įgyvendinus Bibliotekos pastato rekonstrukcijos projektą, bus galima tinkamai saugoti dokumentus bei sudaryti geresnes sąlygas vartotojams ir darbuotojams.

2.2. STRATEGINIAI TIKSLAI

1. Tapti moderniu ir patraukliu bendruomenės informacijos, mokymo, kultūros ir laisvalaikio centru.

2. Formuoti teigiamą bibliotekos ir bibliotekininkų įvaizdį, skatinantį vartotojų pasitikėjimą bei pasirinkimą naudotis bibliotekos teikiamomis paslaugomis, plėsti paslaugų pasiūlą.

Strateginių tikslų aprašymas ir vertinimo kriterijai

1. Tikslas: *tapti moderniu ir patraukliu bendruomenės informacijos, mokymo, kultūros ir laisvalaikio centru.*

Tikslo pagrindimas. Sparčiai besikeičianti visuomenė verčia keisti ir bibliotekas, plėsti ir modernizuoti teikiamas jų paslaugas. Būtina sudaryti palankias sąlygas visoms Kupiškio savivaldybės gyventojų grupėms įgyti žinių, skatinti poreikį naudotis informacinėmis technologijomis bei tobulinti šiuos įgūdžius, stiprinti bibliotekos gebėjimus tenkinti bendruomenės poreikius ir įtvirtinti biblioteką kaip tvarią bendruomeninę instituciją galinčią pagerinti rajono žmonių gyvenimo kokybę, padėti efektyviau jungtis į bendrą šalies informacijos ir kultūros erdvę, prisidėti prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės prioritetų plėtojant informacinę ir žinių visuomenę, socialinės atskirties mažinimo, kultūros politikos įgyvendinimo.

Šiandien biblioteka stengiasi neatsilikti nuo besikeičiančių visuomenės poreikių, skatindama tiek vaikus, jaunimą, tiek suaugusius pamėgti biblioteką ir praleisti joje savo laisvą laiką jaukiai ir naudingai.

Tikslo aprašymas: universalaus dokumentų fondo kaupimas, tvarkymas, saugojimas, prieigos užtikrinimas. Kupiškio krašto dokumentinio kultūros paveldo kaupimas, saugojimas, aktualinimas ir sklaida. Elektroninės bibliotekos paslaugų ir produktų kūrimas ir plėtojimas, viešos prieigos prie bendruomenės poreikius atitinkančio skaitmeninio turinio užtikrinimas, gyventojų

įgūdžius juo naudotis tobulinimas ir gyventojų įsitraukimą į mokymąsi visą gyvenimą didinimas. Gyventojų kultūrinio raštingumo gerinimas, teigiamo požiūrio į skaitymą formavimas, kultūrinių renginių prieinamumo bendruomenei didinimas, panaudojant bibliotekoje sukauptą universalų dokumentų fondą, informacines technologijas ir kūrybinę veiklą. Bibliotekos paslaugų, atitinkančių bendruomenės poreikius ir prioritetus, kokybės ir prieinamumo užtikrinimas.

Tikslo vertinimo kriterijai

- Gyventojų sutelkimo procentas
- Fondo dydis
- Vartotojų, lankytojų, išduoties skaičius
- Renginių skaičius
- Naujų paslaugų skaičius

2. Tikslas: formuoti teigiamą bibliotekos ir bibliotekininkų įvaizdį, skatinantį vartotojų pasitikėjimą bei pasirinkimą naudotis bibliotekos teikiamomis paslaugomis.

Tikslo pagrindimas. Bibliotekos kaip ir kiekvienos organizacijos sėkmė priklauso nuo visuomenės nuomonės apie ją ir jos veiklą. Įvaizdžio kūrimas yra ne formalus dalykas, o labai svarbus veiklos baras, nuo kurio priklauso ne tik bibliotekos ateitis, bet ir nūdienu.

Kupiškio viešosios bibliotekos įvaizdis nėra pakankamai patrauklus. Viešoji biblioteka vis dar siejama tik su knygomis ir akcentuojama vienintelė jos funkcija – knygų kaupimas ir išdavimas. Nepatrauklų bibliotekos įvaizdį kuria ir nepritaikytos vartotojų poreikiams viešosios bibliotekos patalpos (laikinai nuomosimos).

Siekiami šį bibliotekos įvaizdį keisti pasitelkiant rinkodaros ir viešųjų ryšių galimybes, bibliotekai tampant aukštos organizacinės kultūros ir efektyvaus valdymo įstaiga, keliančia bibliotekininkų kvalifikacijos lygį bei gerinančia bibliotekos pastatų, patalpų ir inventoriaus būklę.

Tikslo aprašymas: rinkodaros ir viešųjų ryšių veiklų organizavimas. Bibliotekos organizacinės kultūros ir efektyvaus valdymo tobulinimas. Bibliotekininkų kvalifikacijos lygio kėlimas. Bibliotekos materialinės bazės gerinimas.

Tikslo vertinimo kriterijai:

- Bibliotekos partnerių ir rėmėjų skaičius.
- Bibliotekos darbuotojų, dalyvavusių kvalifikacijos tobulinimo veiklose, skaičius.
- Bibliotekose dirbančių specialistų pareigybių ir kompetencijų rekomendacijų parengimas.
- Rekonstruotų erdvių, įsigyto inventoriaus, kompiuterinės bei programinės įrangos skaičius.
- Viešųjų ryšių priemonių skaičius.
- Apsilankymų įstaigos internetinėje svetainėje skaičius.

III SKYRIUS BIBLIOTEKOS ĮVAIZDŽIO FORMAVIMAS

1. Leidybinė veikla:

1.1. 2018 m. bloknuto „Kupiškio rajono savivaldybės viešoji biblioteka“ leidyba.

1.2. 2019 m. Kupiškio viešosios bibliotekos istorijos apybraiža

1.3. 2020 m. Kupiškio pramonės raida 20a.

2. Informacijos apie bibliotekas ir veiklą sklaida:

2.1. skleisti informaciją apie bibliotekų veiklą rajoninėje, respublikinėje spaudoje, el. žiniasklaidoje, radijuje ir televizijoje;

2.2. atnaujinti ir nuolat pildyti internetinį puslapį svetainėje: www.kupiskiorvb.lt ;

2.3. analizuoti ir aktyviai reaguoti į laikmečio, visuomenės gyvenimo ir vartotojų poreikius, rengiant apklausas internetiniame puslapyje, bei kitomis formomis.

3. Bendradarbiavimas, partnerystė, rėmėjų paieška:

3.1.bendradarbiauti su rajono literatų klubo „Lėvens balsai“ kūrėjais, kitų rajonų literatais,, rajono švietimo ir kultūros įstaigomis, bendruomenėmis, seniūnijomis, valdžios, žiniasklaidos institucijomis;

3.2. ieškoti rėmėjų, partnerių projektinei ir kitoms veikloms vykdyti;

3.3. skatinti įvairias verslo ir visuomenines iniciatyvas.

4. Darbuotojų kvalifikacijos kėlimas ir profesionalumo ugdymas:

4.1. dalyvauti seminaruose, konferencijose, įvairiuose mokymuose Lietuvoje ir užsienyje;

4.2. organizuoti seminarus, mokymus rajono bibliotekų specialistams;

4.3. metodinės veiklos kryptingumas, organizuojant ir tobulinant bibliotekinę veiklą, atitinkančią laikmečio pokyčius ir kintančius vartotojų poreikius.

5. Informacinės, kultūrinės ir šviečiamosios paslaugos ir jų plėtra:

5.1.Užtikrinti kultūrinių tradicijų tęsą, netradicinėse erdvėse organizuojamus kasmetinius skaitymus („Poezijos pavasaris“, „Poezijos pavasario aidai“ ir kt.) ;

5.2.Organizuoti tradicinius renginius: Nacionalinę Lietuvos bibliotekų savaitę, Šiaurės šalių bibliotekų savaitę;

5.3. Pažymėti kraštiečių jubiliejines datas;

5.4.Minėti Vaikų knygos, Spaudos atgavimo, Kalbos ir knygos, Europos dienos, Europos kalbų dienos, valstybines ir kitas minėtinas datas bei šventes;

5.5. Eksponuoti tautodailininkų ir vietos gyventojų kūrybos darbus, kolekcijas;

5.6. Įvairių mokymų, nuotraukų bei piešinių konkursų organizavimas jaunimui, vaikams tinkamų erdvių kūrimas;

5.8. Interaktyvių el. paslaugų plėtra;

5.9. Paslaugų taikymas neįgaliesiems;

5.10. Neformalaus vaikų švietimo užsiėmimai.

6. Rajono bibliotekų kompiuterizavimas ir modernizavimas:

6.1. Užtikrinti visų interneto taškų išlaikymą;

6.2.Vykdyti projekto „Bibliotekos pažangai“ įsipareigojimus: interneto prieinamumą, kompiuterinės technikos apsaugą, kompiuterinio raštingumo mokymų tęsą;

6.3.Kurti informacinę bazę, užtikrinant visiems vartotojams lygias prieigos galimybes prie informacijos;

6.4. Atnaujinti programinę įrangą, įstaigos internetinę svetainę;

6.5.Lietuvos kultūros paveldo skaitmeninimo politikos įgyvendinimas rajone, perkeliant į skaitmeninę formą unikalią ir vertingą kultūros paveldo medžiagą, esančią Viešojoje bibliotekoje;

6.6. Baigti rekataloguoti visus padalinių fondus;

6.7. Diegti LIBIS sistemas rajono bibliotekose;

6.8. Pasiruošti pilnai automatizuotai rajono bibliotekų fondų apskaitai;

6.9. Prisidėti prie Nacionalinės bibliografijos duomenų banko (NBDB) kūrimo;

6.10. Mokyti vartotojus naudotis elektroninėmis paslaugomis;

6.11. Tobulinti bibliotekinių specialistų, dirbančių LIBIS programa, darbo įgūdžius.

7. Materialinės bazės gerinimas

7.1. Rajono bibliotekų patalpų kapitalinis remontas: renovuoti ir rekonstruoti bibliotekas; atlikti remontus padaliniuose:

2018 m. – tęsti Kupiškio viešosios bibliotekos pastato rekonstrukcijos darbus;

2020 m. – baigti Kupiškio viešosios bibliotekos pastato rekonstrukcijos darbus;

2017 m. - Adomynės bibliotekos perkėlimas į Adomynės UDC patalpas;

2018 m. –Alizavos bibliotekos perkėlimas į Alizavos pagrindinės mokyklos patalpas;

2018 m. – Naivių bibliotekos langų keitimas, šildymo sistemos remontas;

2017 m. – Šimonių bibliotekos perkėlimas į Šimonių pagrindinės mokyklos patalpas;

2018 m. - Salamiesčio padalinio patalpų remontas;

2019 m. – Noriūnų padalinio perkėlimas į Noriūnų J. Černiaus pagrindinės mokyklos patalpas;

2018-2020 m. pagal galimybes atnaujinti VB ir padalinių kompiuterinę techniką.

Ieškodami įvairių galimybių sėkmingam bibliotekų veiklos funkcionavimu, bibliotekininkai sieks sukurti estetišką, patogią aplinką viešojoje bibliotekoje ir padaliniuose, kur

naudotojams būtų prieinama ne tik spausdinta, bet ir skaitmeninė informacija, internetas, LIBIS duomenų bazės. Siekiant suteikti kokybiškesnes paslaugas naudotojams, bus tobulinama turimos informacijos sklaidos naudotojams sistema, stiprinami partnerystės ryšiai su informacijos išoriniais teikėjais, teikiamos interaktyvios paslaugos, kaupiami, atnaujinami ir saugomi bibliotekų fondai, leidžiami leidiniai, dar labiau plečiamos visuomenės priejimo prie interneto viešosiose bibliotekose galimybės. Per kultūrinius, informacinius, edukacinius renginius, skaitymo skatinimą aktyvės skaitymas, gerės informacinis raštingumas ir bendroji kultūra.

IV SKYRIUS

2018–2020 M. STRATEGINIŲ TIKSLŲ ĮGYVENDINIMO PRIEMONIŲ PLANAS

Priemonė	Vertinimo kriterijai	Planuojamas įvykdymo laikas	Atsakingas
1. Tikslas: tapti moderniu ir patraukliu bendruomenės informacijos, mokymo, kultūros ir laisvalaikio centru			
1. 1. Uždavinys: kaupti, tvarkyti, saugoti universalų – rašytinių, garsinių, regimųjų, elektroninių – dokumentų fondą, atitinkantį bendruomenės poreikius ir užtikrinti prieigą			
1.1.1. Vykdyti dokumentų paiešką ir įsigijimą	Įsigytų dokumentų skaičius	2018–2020	Administracija, Išteklų valdymo ir bendrųjų reikalų skyrius
1.1.2. Užtikrinti dokumentų fondo apsaugą.	Trūkstamų dokumentų kiekis	2018–2020	Administracija, Išteklų valdymo ir bendrųjų reikalų skyrius
1.1.3. Pritraukti fizinių ir juridinių asmenų paramą fondų komplektavimui.	Iš paramos įsigytų dokumentų kiekis (pavadinimais ir fiziniais vienetais)	2018–2020	VB ir padalinių darbuotojai
1.1.4. Papildyti elektroninį katalogą naujų dokumentų bibliografiniais įrašais.	Bibliografinių įrašų skaičius bibliotekos elektroniniame kataloge	2018–2020	Išteklų valdymo ir bendrųjų reikalų skyrius
1.1.5. Vykdyti naujų dokumentų pristatymą bibliotekos interneto svetainėje.	Internetinėje svetainėje pristatytų dokumentų skaičius	2018–2020	Išteklų valdymo ir bendrųjų reikalų skyrius
1.1.6. Bibliotekos padaliniuose įdiegti Lietuvos integralios bibliotekų informacinės sistemos (LIBIS) Skaitytojų aptarnavimo posistemį.	Padalinių skaičius	2018–2020	Administracija, LIBIS administratorius IT specialistas
1.1.7. Užtikrinti LIBIS priežiūrą	Atnaujinimų skaičius (pagal reikalą)	2018–2020	Administracija, LIBIS administratorius IT specialistas
1.1.8. Atlikti išsamią dokumentų fondo sudėties ir panaudojimo analizę.	Atliktų analizių skaičius	2018–2020	Išteklų valdymo ir bendrųjų reikalų skyrius

1.2. Uždavinys: užtikrinti Kupiškio krašto dokumentinio kultūros paveldo kaupimą, saugojimą, aktualinimą ir sklaidą			
1.2.1. Kaupiti ir saugoti dokumentinį krašto kultūros paveldą.	Dokumentų kiekis	2018–2020	Administracija, Kraštotyros ir edukacijos skyrius
1.2.2. Kurti straipsnių apie Kupiškio kraštą duomenų bazę bibliotekos elektroniniame kataloge	Sukurtų analizinių bibliografinių įrašų skaičius bibliotekos elektroniniame kataloge	2018–2020	Kraštotyros ir edukacijos skyrius

1.2.3. Užtikrinti paveldo dokumentų panaudojimą, teikti informaciją apie bibliotekoje sukauptą dokumentinį kultūros paveldą.	Vartotojų skaičius Dokumentų skaičius Atsakytų užklausų Skaičius	2018–2020	Kraštotyros ir edukacijos skyrius
1.2.4. Organizuoti dokumentinio kultūros paveldo sklaidos renginius (konferencijas, seminarus, parodas, edukacinius užsiėmimus) įvairaus amžiaus grupių žmonėms.	Renginių skaičius lankytojų skaičius	2018–2020	Administracija, VB skyriai
1.2.5. Bendradarbiauti profesiniuose leidiniuose „Tarp knygų“, „Knygotyra“ spaudoje.	Parengtų straipsnių skaičius	2018–2020	Administracija, VB skyriai
1.2.6. Vykdyti leidybinę veiklą.	Leidinių skaičius	2018–2020	Administracija, VB skyriai, Padaliniai
1.2.7. Rengti ir įgyvendinti kultūros paveldo projektus.	Projektų skaičius	2018–2020	Administracija, VB skyriai
1.2.8. Vykdyti etninės kultūros perimamumą, tęstinumą ir sklaidą	Priemonių skaičius	2018–2020	Administracija, VB skyriai, Padaliniai

1.3. Uždavinys: kurti ir plėtoti elektronines bibliotekos paslaugas ir produktus, užtikrinti viešą prieigą prie bendruomenės poreikius atitinkančio skaitmeninio turinio, tobulinti gyventojų įgūdžius juo naudotis ir didinti gyventojų įsitraukimą į mokymąsi visą gyvenimą			
1.3.1. Teikti viešą interneto prieigą.	Interneto vartotojų skaičius Interneto seansų skaičius	2018–2020	Kraštotyros ir edukacijos skyrius, Lankytojų aptarnavimo skyrius, Padaliniai
1.3.2. Teikti elektronines paslaugas	Paslaugų skaičius	2018–2020	Administracija, VB skyriai
1.3.3. Diegti naujas elektronines paslaugas	Naujų elektroninių paslaugų skaičius	2018–2020	IT specialistas, VB skyriai
1.3.4. Mokyti gyventojus naudotis bibliotekos teikiamomis elektroninėmis paslaugomis	Mokymų skaičius Konsultacijų skaičius Apmokytų gyventojų skaičius	2018–2020	Administracija, VB skyriai
1.3.5. Skatinti ir mokyti visuomenę naudotis prenumeruojamomis	Duomenų bazių skaičius	2018–2020	Kraštotyros ir edukacijos skyrius,

elektroninėmis duomenų bazėmis.			Lankytojų aptarnavimo skyrius
1.3.6. Organizuoti gyventojų skaitmeninės kompetencijos ugdymo mokymus grupėse ir individualiai bei teikti konsultacijas.	Mokymų skaičius Konsultacijų skaičius Apmokytų gyventojų skaičius	2018–2020	Kraštotyros ir edukacijos skyrius, Padaliniai
1.3.7. Bendradarbiauti su kitomis e. paslaugas teikiančiomis institucijomis	Institucijų skaičius	2018–2020	Administracija, VB skyriai, Padaliniai
1.3.8. Įtraukti savanorius kuriant naujas paslaugas	Savanorių skaičius Naujų paslaugų skaičius	2018–2020	Administracija, VB skyriai, Padaliniai
1.3.9. Rengti ir įgyvendinti skaitmeninės kompetencijos ugdymo ir/ar elektroninių paslaugų plėtros projektus.	Projektų skaičius	2018–2020	Administracija, VB skyriai
1.4. Uždavinys: gerinti gyventojų kultūrinį raštingumą, formuoti teigiamą požiūrį į skaitymą, didinti kultūrinių renginių prieinamumą bendruomenei, panaudojant bibliotekoje sukauptą universalų dokumentų fondą, informacines technologijas ir kūrybinę veiklą.			
1.4.1. Skatinti skaitymą nuo ankstyvo amžiaus, įtraukti į skaitymo skatinimo iniciatyvas tėvus, šeimas, kitus suaugusiuosius.	Vartotojų skaičius Šeimų skaičius	2018–2020	Lankytojų aptarnavimo skyrius, Padaliniai
1.4.2. Gerinti jaunimo skaitymo gebėjimus bei raštingumą, ugdyti norą skaityti, domėtis literatūra bei kokybiškai leisti laisvalaikį skaitymą skatinančioje aplinkoje.	Vartotojų skaičius	2018–2020	Lankytojų aptarnavimo skyrius, Padaliniai
1.4.3. Rengti ir įgyvendinti skaitymo skatinimo projektus, įgyvendinti įvairias iniciatyvas, skirtas skaitymo skatinimui.	Parengtų projektų skaičius Įgyvendintų iniciatyvų skaičius	2018–2020	Lankytojų aptarnavimo skyrius, Padaliniai
1.4.4. Rengti ir vykdyti edukacines programas, panaudojant šiuolaikines informacines technologijas, tęsti NVŠ programų vykdymą.	Edukacinių programų skaičius	2018–2020	Lankytojų aptarnavimo skyrius, Padaliniai
1.4.5. Organizuoti tradicinius ir naujus literatūrinius renginius bibliotekose ir netradicinėse erdvėse.	Renginių skaičius	2018–2020	Lankytojų aptarnavimo skyrius, Padaliniai
1.4.6. Įvairiomis priemonėmis stiprinti visuomenės istorinę ir pilietinę savimonę.	Priemonių skaičius	2018–2020	VB skyriai, Padaliniai
1.5. Uždavinys: užtikrinti bibliotekos paslaugų, atitinkančių bendruomenės poreikius ir prioritetus, kokybę ir prieinamumą			
1.5.1. Įkurti skaitytojų klubą	Dalyvių skaičius	2018–2020	Lankytojų aptarnavimo skyrius

1.5.2. Į bibliotekos veiklas įtraukti specialiųjų poreikių, vyresnio amžiaus bei socialinės atskirties žmones.	Lankytojų skaičius	2018–2020	Administracija, VB skyriai, Padaliniai
1.5.3. Organizuoti bendras veiklas su socialiniais partneriais, kultūros ir švietimo įstaigomis.	Organizacijų, įstaigų, dalyvių skaičius	2018–2020	Administracija, VB skyriai, Padaliniai
1.5.4. Organizuoti įdomiųjų susitikimų klubo veiklą	Užsiėmimų skaičius Dalyvių skaičius	2018–2020	Kraštotyros ir edukacijos skyrius
2. Tikslas: formuoti teigiamą bibliotekos ir bibliotekininkų įvaizdį, skatinantį vartotojų pasitikėjimą bei pasirinkimą naudotis bibliotekos teikiamomis paslaugomis			
2.1. Uždavinys: Vykdyti bibliotekos atstovavimo, rinkodaros ir viešųjų ryšių veiklą.			
2.1.1. Informuoti visuomenę apie bibliotekos veiklą, reklamuoti paslaugas bibliotekos erdvėse, spaudoje, TV, radijuje, internete ir kitose komunikacinėse priemonėse.	Reklaminių priemonių skaičius	2018–2020	Darbuotojas atsakingas už viešuosius ryšius
2.1.2. Stiprinti bibliotekos vaidmenį ekonominėje ir politinėje erdvėje.	Rėmėjų skaičius	2018–2020	Administracija, VB skyrių vedėjai
2.1.3. Plėsti partnerystę su institucijomis, įstaigomis, NVO, verslo įmonėmis	Partnerių skaičius	2018–2020	Administracija, VB ir padalinių darbuotojai
2.1.4. Plėtoti ryšius su Lietuvos ir Europos Sąjungos viešosiomis bibliotekomis, vykdyti patirties mainus.	Bibliotekų-partnerių skaičius Patirties mainų renginių skaičius. Pasirašytų sutarčių skaičius	2018–2020	Administracija
2.1.5. Plėtoti reklaminę-leidybinę veiklą.	Leidinių skaičius	2018–2020	Administracija, VB ir padalinių darbuotojai
2.2. Uždavinys: siekti aukštos bibliotekos organizacinės kultūros ir efektyvaus valdymo, paremto veiklos stebėseną, analizę, kontrolę ir poveikio vertinimą.			
2.2.1. Kasmet rengti rajono bibliotekų veiklos planus, statistines ir tekstines ataskaitas.	Planų, ataskaitų skaičius	2018–2020	Administracija, VB skyrių vedėjai ir padalinių darbuotojai
2.2.2. Vykdyti vidaus kontrolės planą, reguliariai atliekant VB skyrių ir padalinių patikrinimus.	Patikrintų VB skyrių, padalinių skaičius	2018–2020	Administracija
2.2.3. Organizuoti bibliotekininkų pasitarimus.	Metodinių dienų skaičius, bibliotekininkų parengtų pranešimų skaičius	2018–2020	Administracija
2.2.4. Vykdyti paslaugų vertinimo analizę.	Anketų, apklausų skaičius	2018–2020	Administracija, VB darbuotojai
2.2.5. Atlikti bibliotekų tinklo tyrimus, peržiūrėti padalinių	Tyrimų, programų skaičius	2018–2020	Administracija

optimizavimo programą bei VB struktūrą.			
2.3. Uždavinys: skatinti ir ugdyti darbuotojų profesionalumą bei darbo motyvą, stiprinti kompetenciją bibliotekinės veiklos kokybės, kalbos kultūros, psichologijos, informacinių technologijų, vartotojų mokymo bei konsultavimo srityse.			
2.3.1. Užtikrinti bibliotekos darbuotojų dalyvavimą kvalifikacijos kėlimo renginiuose už bibliotekos ribų.	Bibliotekos darbuotojų, dalyvavusių kvalifikacijos tobulinimo veiklose, skaičius	2018–2020	Administracija
2.3.2. Rengti kvalifikacijos kėlimo renginius viešojoje bibliotekoje.	Renginių skaičius Bibliotekos darbuotojų, dalyvavusių kvalifikacijos tobulinimo renginiuose, skaičius	2018–2020	Administracija
2.3.3. Organizuoti bibliotekų interjero ir aplinkos kaitos akcijas.	Akcijų skaičius	2018–2020	Administracija, LBD Kupiškio skyrius
2.3.4. Organizuoti ir dalyvauti bibliotekinių nuotoliniuose mokymuose.	Mokymų skaičius Dalyvių skaičius	2018–2020	Administracija, VB ir padalinių darbuotojai
2.4. Uždavinys: gerinti bibliotekų materialinę būklę.			
2.4.1. Atnaujinti bibliotekos inventorių, kompiuterinę ir programinę įrangą.	Inventoriaus skaičius Kompiuterinės įrangos skaičius Programinės įrangos skaičius	2018–2020	Administracija, IT specialistas
2.4.3. Perkelti Noriūnų biblioteką į mokyklos patalpas	atlikta	2019	Administracija
2.4.4. Perkelti Alizavos kaimo biblioteką į mokyklos patalpas	atlikta	2018	Administracija
2.4.5. Atlikti remontą Naivių bibliotekoje.	atlikta	2018	Administracija